

Smittsant

Information från smittskydd i Norrbotten

Nr 1, mars 2026

Smittskyddsåret 2025	1
Anmälningspliktiga sjukdomar - Årsstatistik.....	2
Tarminfektioner	4
Multiresistenta bakterier	7
Sexuellt överförbara infektioner	8
Hiv.....	9
Hepatit	10
Influensa och COVID-19 säsong 2024/2025	12
Sjukdomar som ingår i barnvaccinationsprogrammet.....	14
Invasiva pneumokocker/H influenzae	14
Övriga infektioner	15
Tabell över alla rapporterade smittsamma sjukdomar 2022-2025	19

Smittskyddsåret 2025

Smittskyddsåret 2025 har präglats av en överlag stabil epidemiologisk situation i Norrbotten.

När det gäller smittläget har förekomsten av covid-19 varit låg under året, och få patienter har behövt sjukhusvård. Influensasäsongen nådde medelhöga nivåer och bjöd på en andra topp ovanligt sent på våren. Vaccinationstäckningen har varit ok, men vi ser fortsatt behov av att nå bättre ut till vissa riskgrupper.

Bland de sexuellt överförbara infektionerna ser vi en minskning av klamydia, medan gonorré fortsätter att öka. Det understryker vikten av lättillgänglig testning, smittspårning och förebyggande arbete.

Breddinförandet av lågtröskelmottagning, som påbörjats under senare delen av året, är ett viktigt steg för att minska spridning av blodburna infektioner, framför allt hepatit C bland personer som injicerar droger.

I september tillträdde Frida Jakobsson som smittskyddsläkare i Norrbotten efter Anders Nystedt som gått i pension. Frida är överläkare inom infektionssjukdomar, har tidigare arbetat som medicinskt ansvarig för regionens lågtröskelmottagning och som biträdande smittskyddsläkare, och bedriver forskning inom covid-19 och virushepatit.

Under året har vi också fått förstärkning. Madelen Stillborg har tillträtt som biträdande smittskyddsläkare och arbetar deltid inom smittskydd tillsammans med Jonas Hansson. Tillsammans med våra erfarna och kompetenta kollegor sjuksköterskorna Ann-Louise Svedberg Lindqvist, Ulrika Brusén och administratör Inga-Lill Josefsson vill vi fortsätta att utveckla och stärka smittskyddsarbetet i länet.

Beredskapsfrågorna har också tagit stort utrymme under året. Vi har arbetat med revidering av pandemiplan, kontinuitetsplanering och anpassning till ny lagstiftning kopplad till hälso- och sjukvårdens beredskap och civilt försvar. Samtidigt fortsätter förekomsten av multiresistenta bakterier att öka, vilket kräver ett långsiktigt och systematiskt arbete med vårdhygien och klok antibiotikaanvändning.

I detta nummer av Smittsant kommer en statistisk sammanfattning av smittskyddsåret 2025. Smittskydd är ett område i ständig förändring – man vet aldrig riktigt vad som väntar runt hörnet – och det är just det som gör arbetet så spännande. Vår uppgift är att vara så förberedda som möjligt, även när läget känns lugnt. Vi får se vad som väntar 2026!

Anmälningsskyldiga sjukdomar - Årsstatistik

Totalt 2261 anmälningar har gjorts 2025. 563 sexuellt överförbara sjukdomar, 39 blodsmittor, 450 multiresistenta bakterier, 161 tarmsmittor och 1048 övriga.

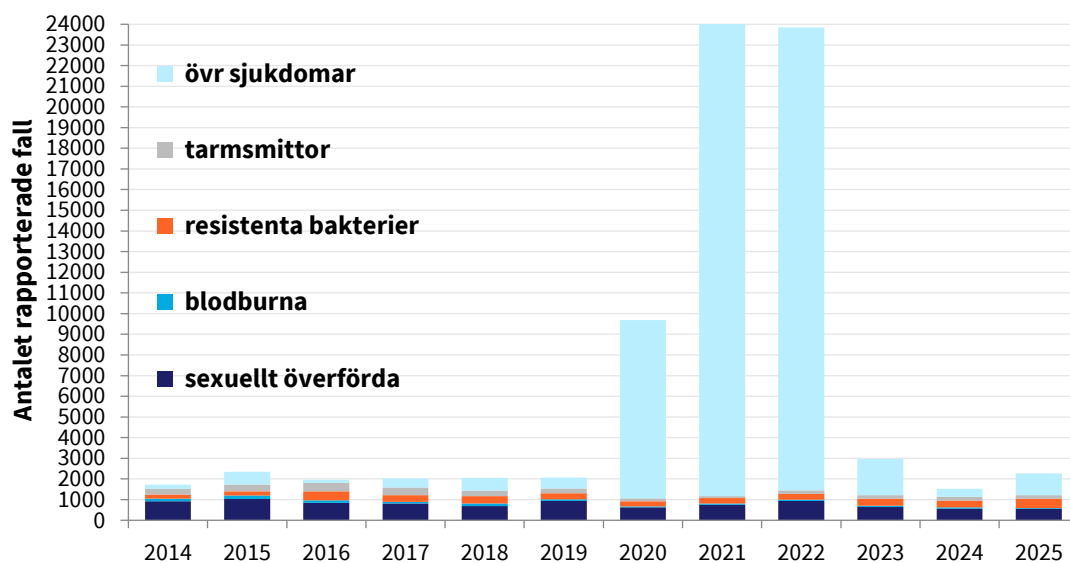

Fig 1. Anmälningsskyldiga sjukdomar (grupper) 2014-2025

Under pandemin dominerade covid-19 anmälningar. Om man exkluderar covid-19 och influensa-anmälningar kan man se att andelen resistent bakterier ökar, sexuellt överförbara infektioner minskat något, medan övriga infektioner ligger på liknande nivåer som åren tidigare.

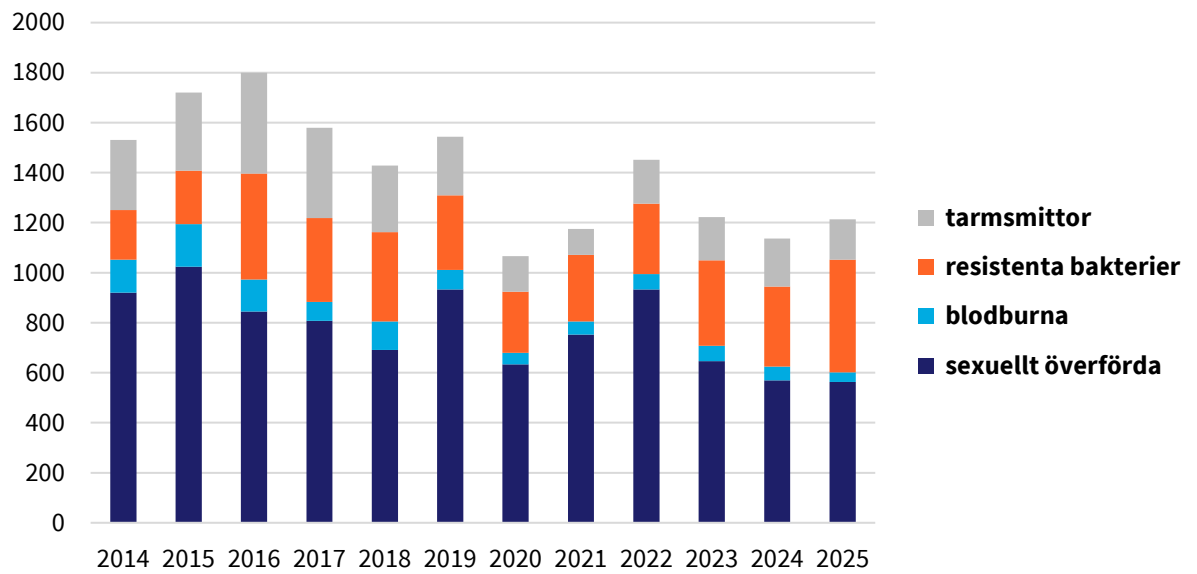
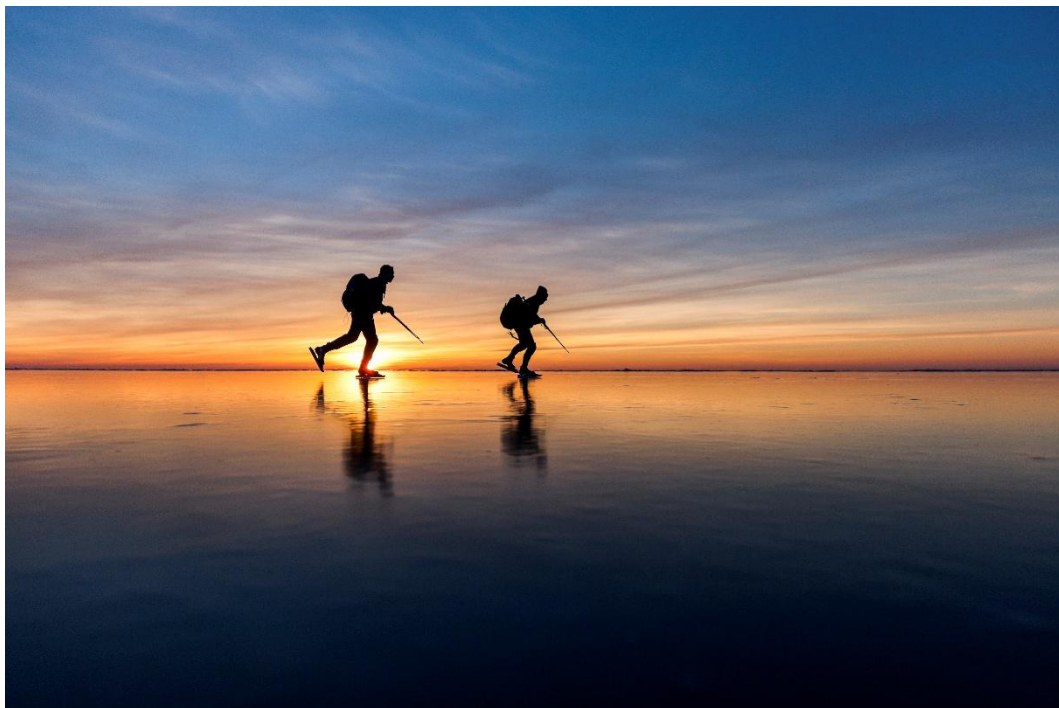

Fig 2. Anmälningspliktiga sjukdomar utom covid-19 och influensa.

Tarminfektioner

Incidensen för anmälningspliktiga gastroenteriter gick ner ordentligt under pandemin, men har ökat diskret under de senaste åren. Dock inte alls på samma nivåer som innan pandemin. Kan eventuellt ha att göra med ökad kunskap i befolkningen avseende basal hygien? Giardia och salmonella ligger på relativt låga nivåer samtidigt som vi ser en ökning av framför allt shigella de senaste två åren. Detta kan till stor del bero på bättre och känsligare diagnostik och ökad provtagning.

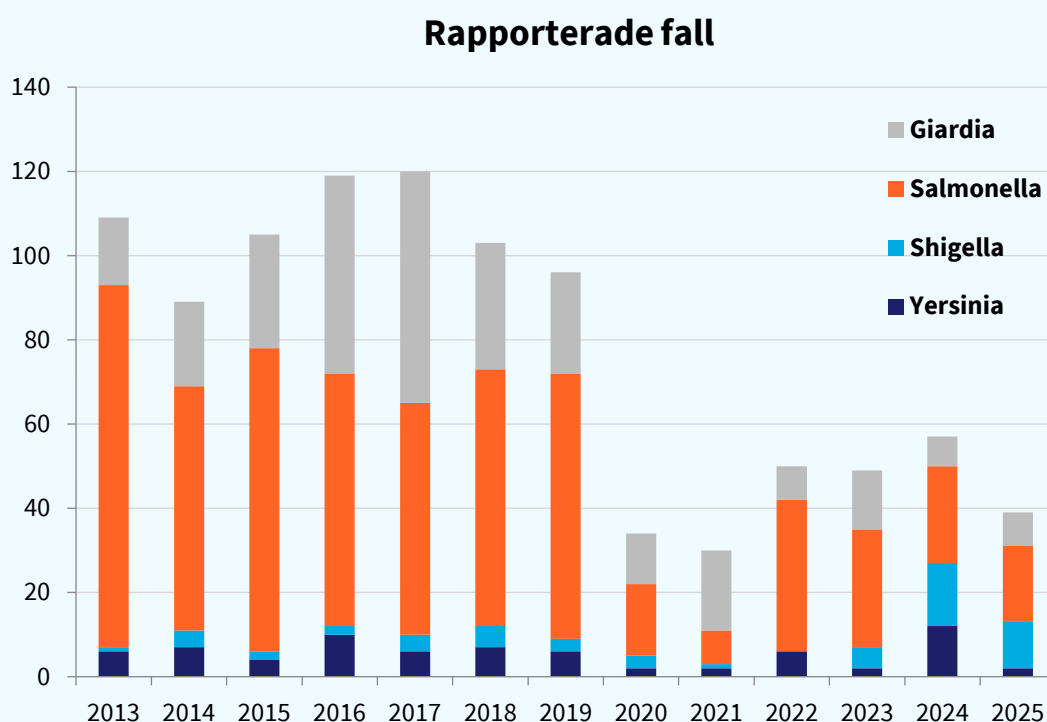

Fig 3. Rapporterade fall av giardia, salmonella, shigella, yersinia 2013-2025

Campylobacter är fortfarande den vanligaste anmälda bakteriella gastroenteriten. 2025 hade vi 110 fall där drygt hälften är smittade i Sverige. Nivåerna följer mönstret från 2023 och 2024.

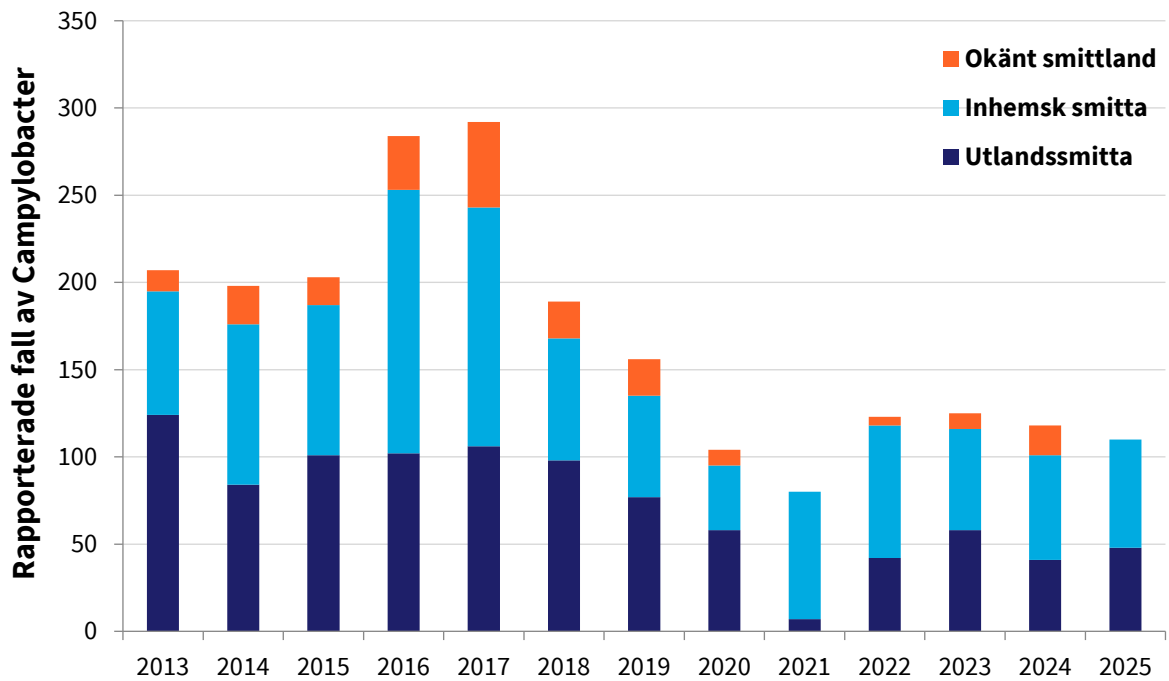

Fig 4. Rapporterade fall av campylobacter 2013-2025.

Vi har sett en sjunkande trend för salmonella i Norrbotten med 11 fall inhemsk smitta, sex fall smittade utomlands och en med okänt smittland.

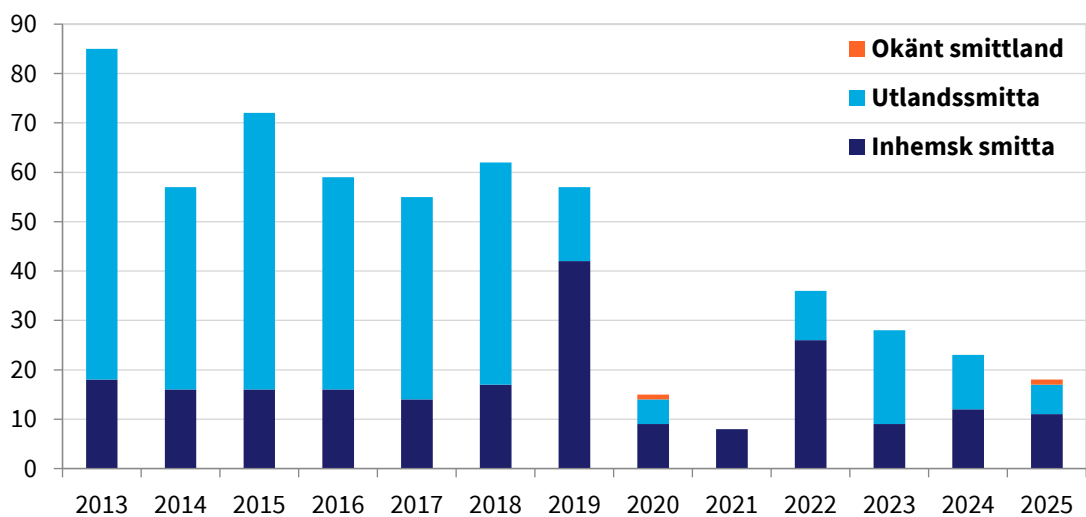

Fig 5. Rapporterade fall av salmonella.

Sedan september 2023 har laboratoriet i Norrbotten en PCR-panel med som inkluderar salmonella, campylobacter, shigella, yersinia och EHEC. Detta har medfört en förbättrad och känsligare diagnostik än tidigare, och har säkert bidragit med en ökad diagnostik av shigella och EHEC som vi ser har ökat de senaste åren. Avseende shigella dominerar utlandssmitta 10 vs en med inhemska smitta. För EHEC däremot har majoriteten smittats i Sverige 9 fall, jämfört med två som smittats utomlands.

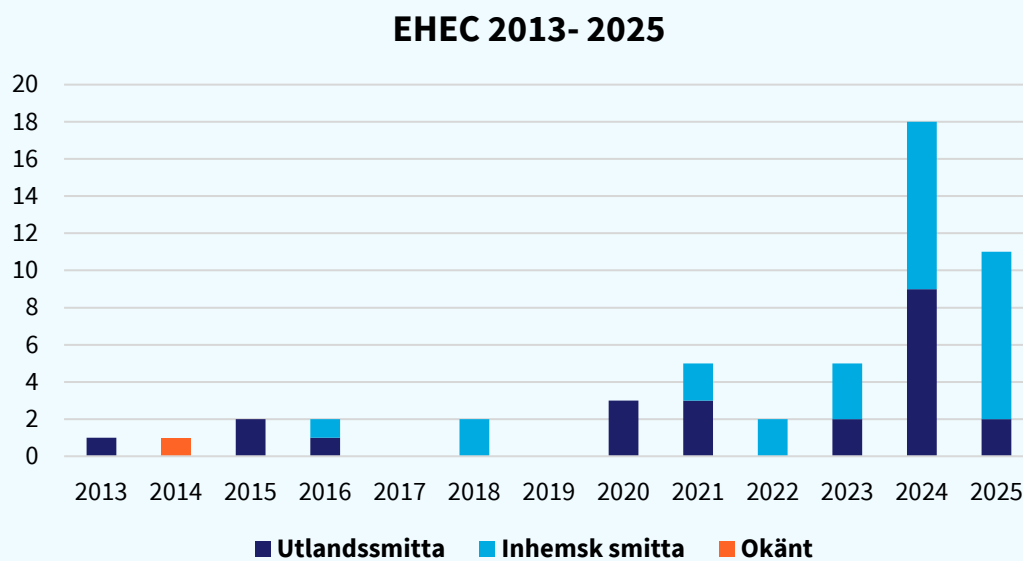

Fig 6. Anmälda fall av EHEC 2013–2025.

Avseende giardia har vi 2025 haft åtta fall där de flesta smittades utomlands. För yersinia anmäldes två fall, båda smittade i Sverige. Antalet cryptosporidiefall har minskat, endast två bekräftade fall 2025, vilket är lägsta antalet fall sedan 2015.

Multiresistenta bakterier

MRSA: Under 2025 rapporterades 96 nya fall av meticillinresistenta *Staphylococcus aureus* (MRSA) i Norrbotten. Av dessa var 29 smittade utomlands. 52 smittade i Sverige och för 15 var smittland okänd.

VRE: Under 2025 rapporterades ett nytt fall av vankomycinresistenta enterococcus faecium (VRE) i Norrbotten.

Pneumokocker med nedsatt känslighet för penicillin: Under året rapporterades sju fall.

ESBL: Under 2025 rapporterades 335 fall av enterobacteriaceae (tarmbakterier) som producerar ”extended spectrum betalactamase” (ESBL).

ESBL carba: 11 rapporterade fall vilket är en oroande ökande trend som dock följer resten av Sverige.

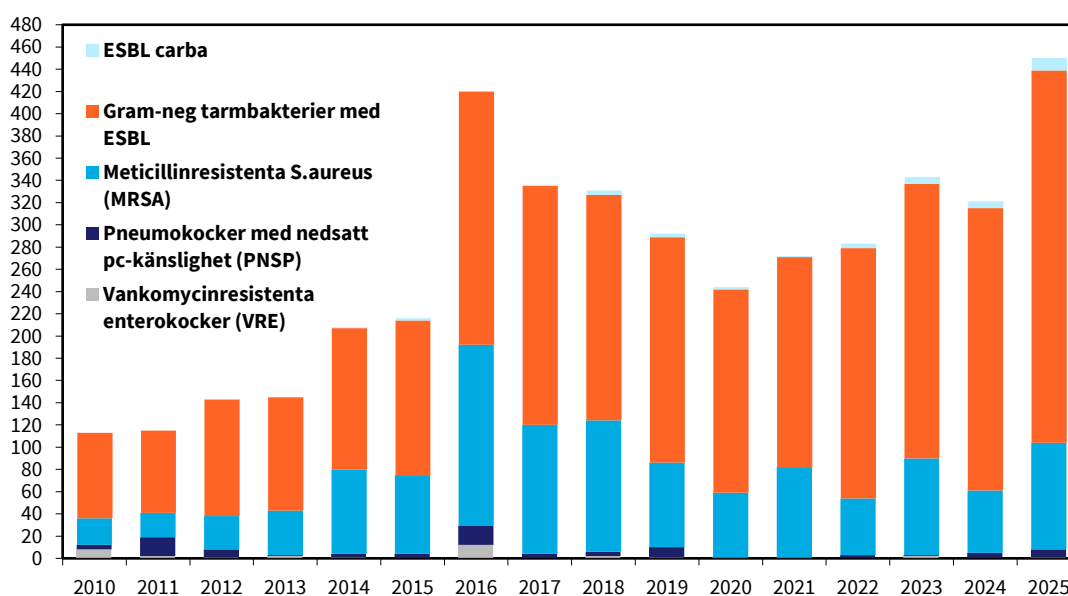

Fig 7. MRB- antalet anmälda fall per år 2004-2025

Mer detaljerad information om multiresistenta bakterier kommer i nästa nummer av Smittsant.

Sexuellt överförbara infektioner

Klamydia: Under året rapporterades 517 nya fall 254 män och 263 kvinnor. Det är en sjunkande trend de senaste åren och är nu på rekordlåga nivåer.

Allt större andel väljer att testa sig via 1177 egen-provtagning vilket är en viktig del i att diagnostisera fler och hindra smittspridning.

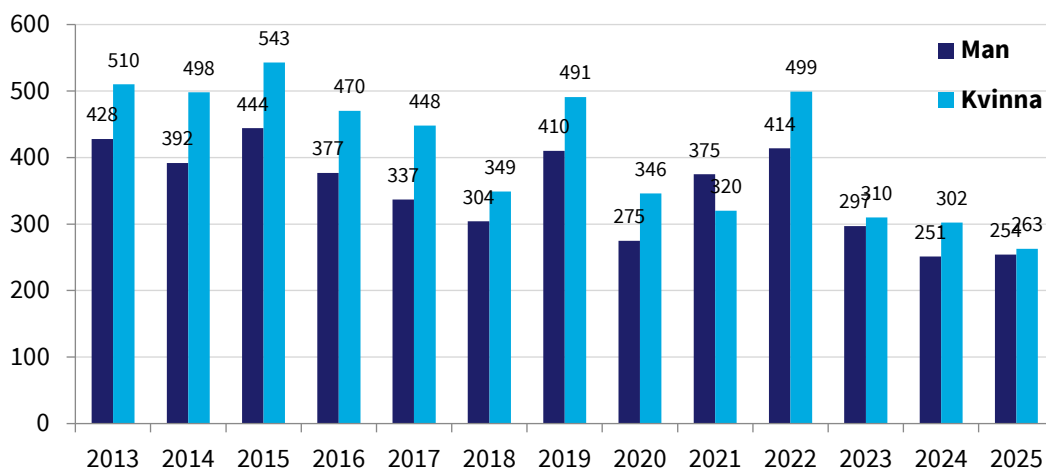

Fig 8. Rapporterade fall av klamydia 2013-2025.

Gonorré: Här ser vi däremot en ökande trend. 41 nya fall rapporterades under året, 26 män och 13 kvinnor. Norrbotten följer samma ökning som man sett i övriga Sverige senaste åren.

Rapporterade fall av gonorré

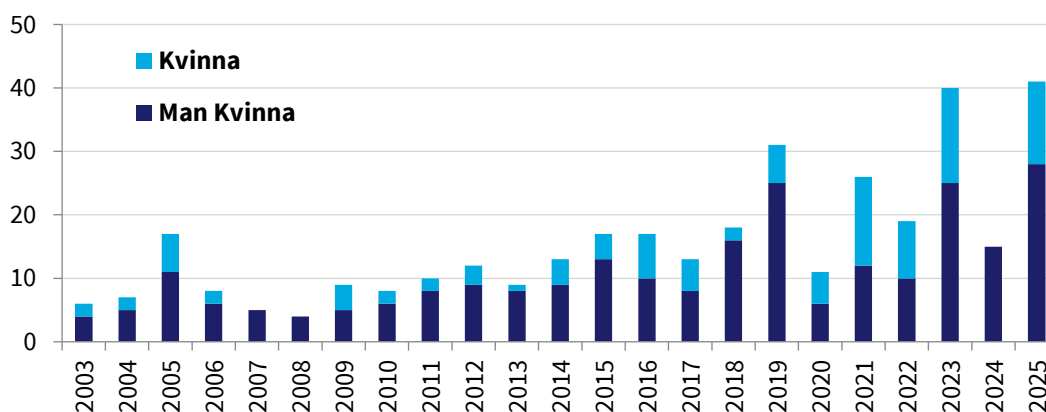

Fig 9. Rapporterade fall av gonorré 2003-2025.

Syfilis: Under 2025 rapporterades sex fall av syfilis, fem män och en kvinna. En med utlandssmitta, två med inhemsk och tre med okänt smittland. Tre av fallen hittades via smittspårning vilket visar på vikten av smittspårning.

Hiv

Hiv: Sju fall 2025, tre kvinnor och fyra män. De flesta är smittade före ankomst till Sverige. Många vet inte om sin diagnos, vilket belyser vikten av att erbjuda hälsoundersökning för nyanlända.

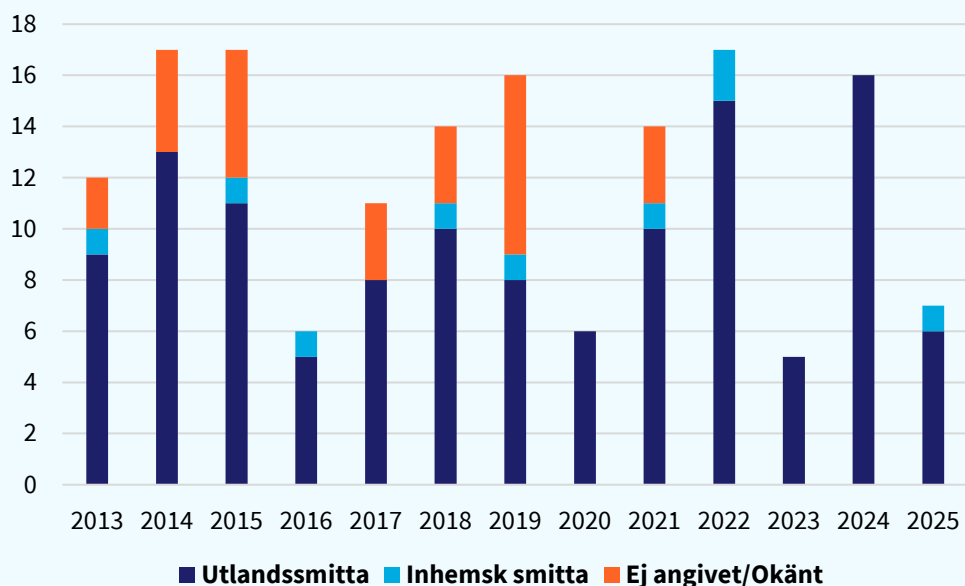

Fig 10. Rapporterade fall av hiv uppdelat på smittland 2013–2025.

Hepatit

Inga anmälda fall av hepatit A, E eller D i Norrbotten 2025. Däremot 10 fall av hepatit B 2025. Alla smittade i utlandet, och alla är >18 år. Vi ser en sjunkande trend, troligen pga minskad migration.

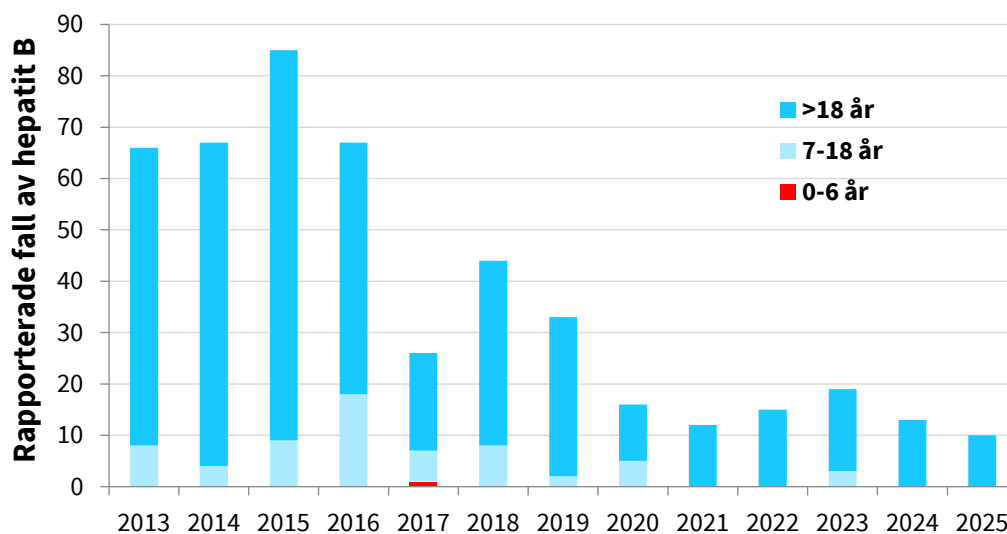

Fig 11. Rapporterade fall av hepatit B per år sedan 2013 uppdelat i ålder.

Senaste åren ser vi en sjunkande trend av anmälda hepatit C fall. I år totalt 15 nya fall. Minskningen kan dels bero på att många har behandlats, minskad migration men kan också bero på minskad provtagning. Fortfarande ser vi en smittspridning i gruppen personer som injicerar droger. Majoriteten av de med inhemsk smitta har smittats via intravenösa droger. För att kunna nå WHO:s mål att eliminera hepatit C är det viktigt att nå denna grupp för att öka andelen provtagna och behandla fler.

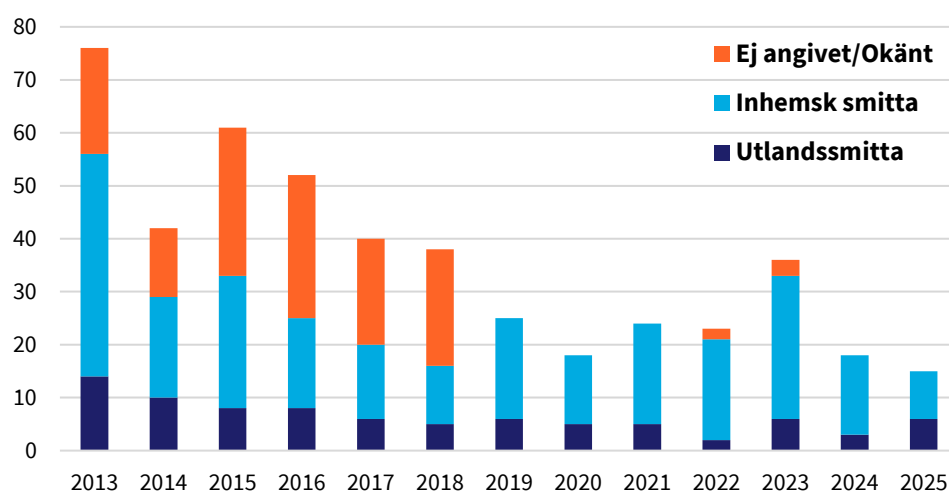

Fig 12. Rapporterade fall av hepatit C 2013–2025 uppdelade på smittland.

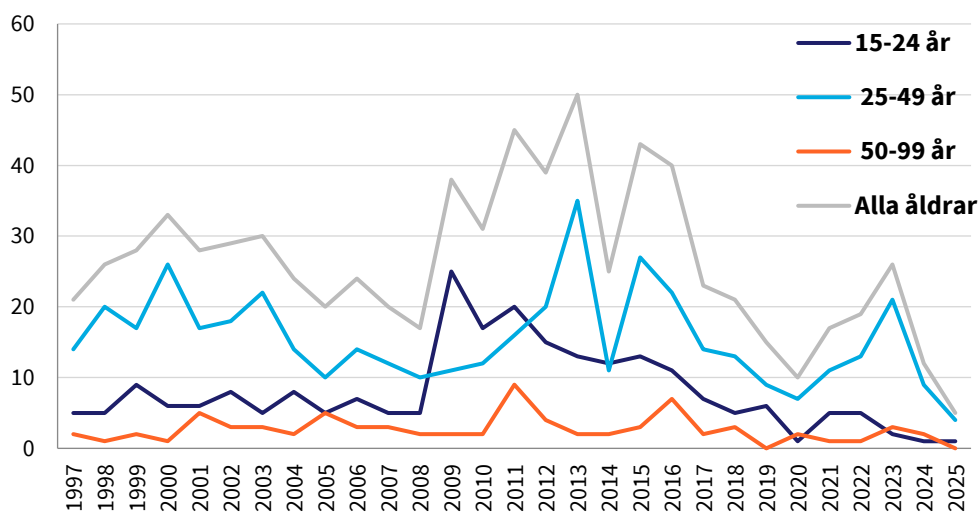

Fig 13. Hepatit C - antal fall smittade via intravenös smittväg i Norrbotten.

Fyra personer under 2025 har återsmittats efter tidigare behandling. För att motverka att personer återsmittas krävs god tillgång till rena injektionsverktyg utöver ökad provtagning och behandling. I nuläget finns bara ett sprututbyte i hela Norrbotten, men planer finns för breddinförande, vilket behövs för att nå fler.

Influensa och COVID-19 säsong 2024/2025

Influensasäsongen började ta fart vid årsskiftet 2024/2025 och peakade vecka 9. Influensa A H1N1 dominerade, men fler fall av influensa B kunde ses under senare delen av säsongen. En andra topp kom sent på säsongen kring vecka 19, och det sista rapporterade fallet konstaterades vecka 25.

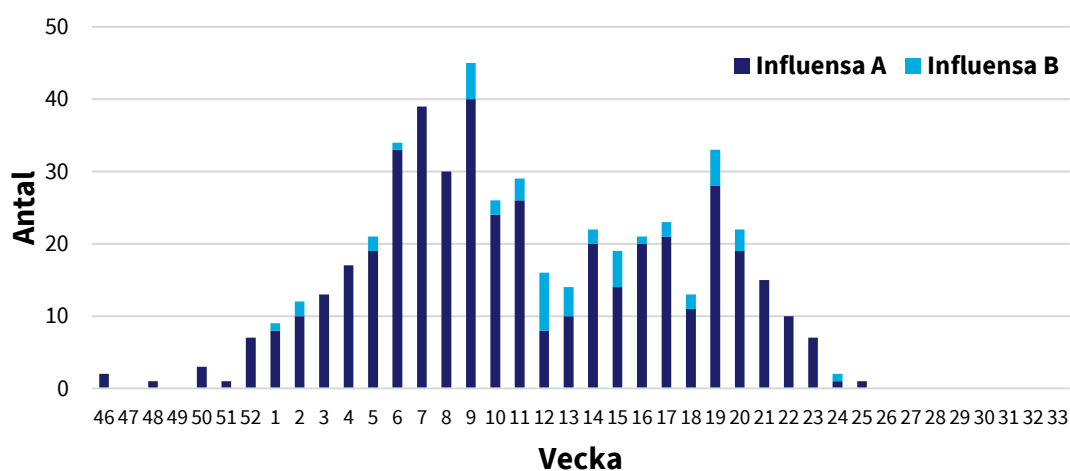

Fig 14. Antal anmälda fall av influensa A och B per vecka säsongen 2024–2025.

Vaccinationstäckningen 2024-2025 för personer 65 år och äldre var för influensa 61% (genomsnitt för riket 68%) och för covid-19 66% (genomsnitt för riket 65%). För influensavaccinationer saknas data från vissa kommuner i Norrbotten.

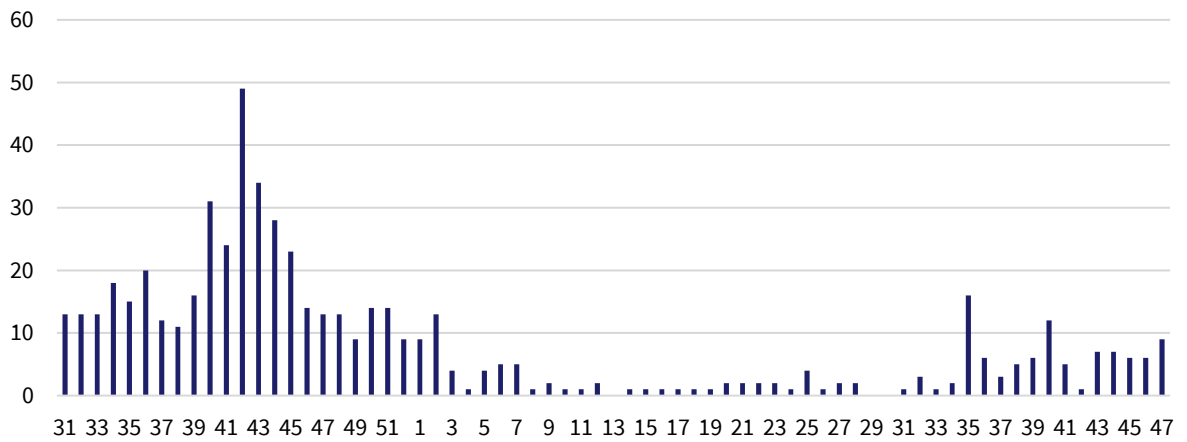

Fig 15. Antal anmälda fall av covid-19 under 2024–2025 per vecka.

Covid-19 låg under 2025 på lägre nivåer än tidigare år med en sjunkande trend efter pandemin. Under 2025 hade vi 219 anmälda fall vilket man kan jämföra med 543 fall 2024 och 1219 fall 2023.

Sjukdomar som ingår i barnvaccinationsprogrammet

12 rapporterade fall av kikhosta 2025. 2024 hade Norrbotten 17 fall.

Inga fall av mässling, påssjuka, röda hud, stelkramp, polio eller difteri.

Invasiva pneumokocker/H influensae

35 rapporterade fall av invasiva pneumokocker, vilket ligger på ungefär samma nivåer som åren innan pandemin. Två fall av invasiv Hemofilus influensae konstaterades.

Övriga infektioner

Meningokocker

Fem rapporterade fall av invasiva meningokocker vilket är något fler än tidigare år. De flesta fall inkom under vinter/våren 2025, vilket är den tid på året som fall vanligen ses. 4/5 fall var serogrupp Y och inhemska smitta, men ingen smittspridning mellan dessa fall har kunnat hittats.

GAS

29 fall med invasiva streptokocker. Efter pandemin sågs en successiv ökning av invasiva GAS-infektioner nationellt och även i Norrbotten med en topp 2024 med 38 rapporterade fall. Förhoppningsvis verkar nu stigningen av antalet fall avta.

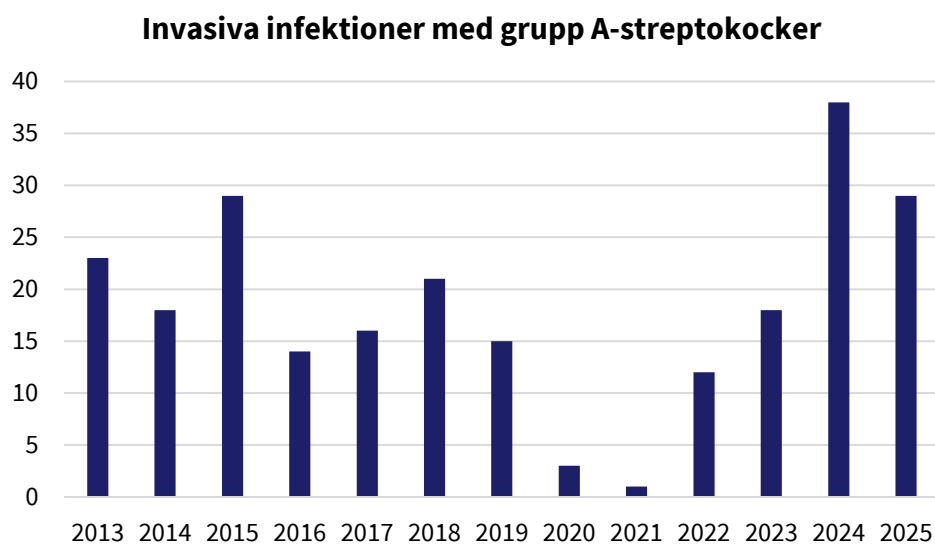

Fig 16. Invasiva infektioner med grupp A-streptokocker.

Legionella

4 rapporterade fall, varav tre med inhemska smitta. Samtliga L pneumofilia, och tre var serogrupp 1.

Sorkfeber

23 fall av sorkfeber, vilket är få jämfört med andra år. 13 män och 10 kvinnor. Antalet fall varierar mellan olika år, ofta med toppar var tredje till fjärde år beroende på skogsorkens populationscykler.

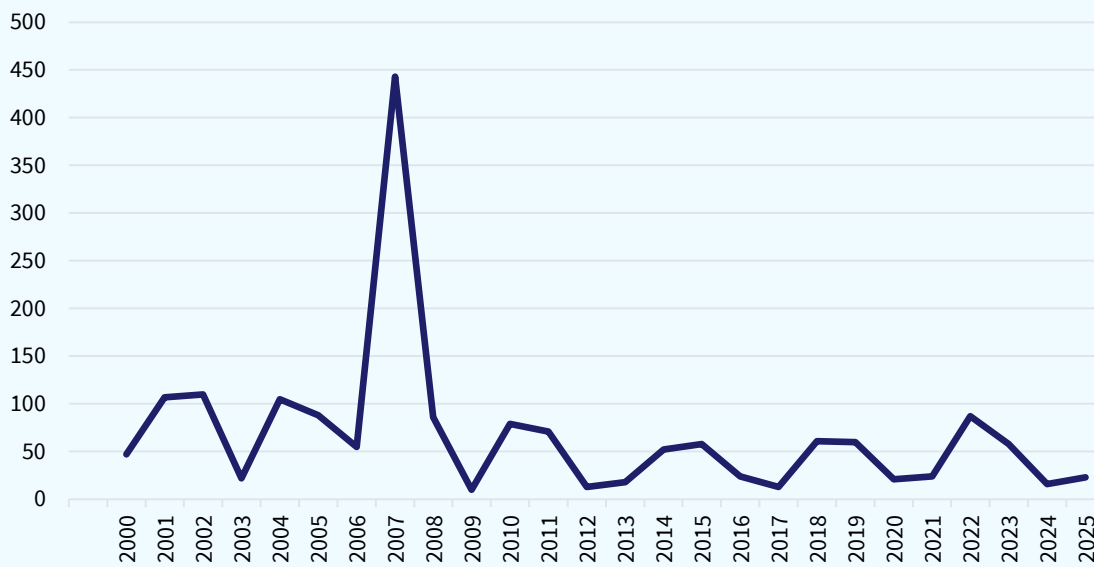

Fig 17. Rapporterade fall av sorkfeber.

Harpest

10 fall av harpest har rapporterats under 2025 vilket också är färre än tidigare år. Fem av fallen rapporterades från Luleå och Piteå kommun.

Listeria

Fem bekräftade fall av Listeria rapporterades i Norrbotten. Alla med inhemsk smitta. Två som angivit smitta från mat/vatten och tre med okänd smittväg. Flest antal fall ses i åldersgruppen över 65 år.

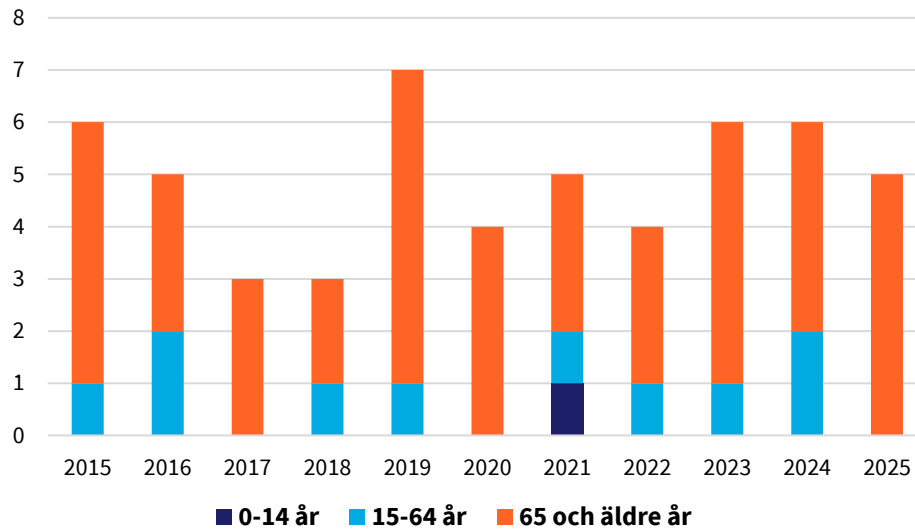

Fig.18. Rapporterade fall av listeria 2015–2025 uppdelat i åldersgrupper

TBC

Vi hade fem fall av tuberkulos och samtliga var utlandssmitta. Tre av dem hade lungtuberkulos. Tuberkulos är också en av diagnoserna som ingår vid hälsoundersökning av nyanlända och viktigt att uppmärksamma i tid.

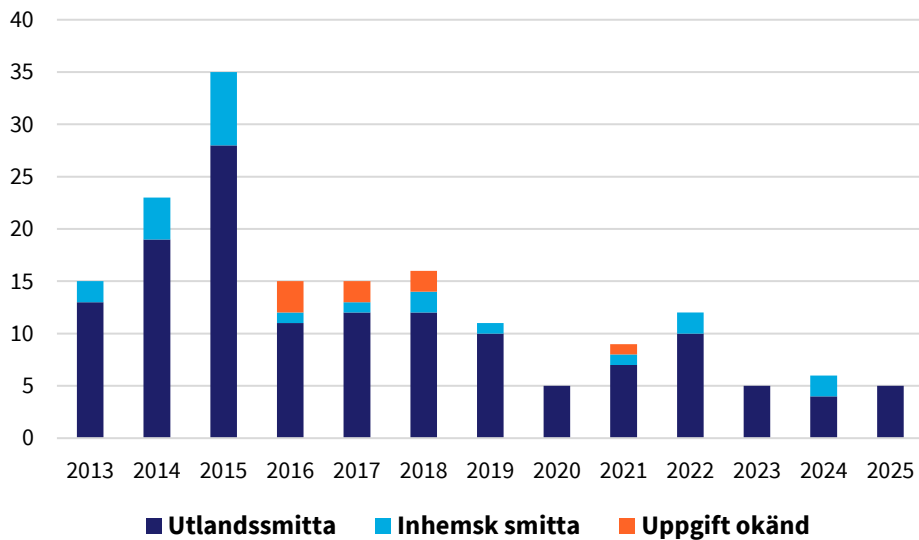

Fig.19. Rapporterade fall av tuberkulos 2013–2025 uppdelade på smittland

TBE

Under 2025 hade vi ett fall av TBE i Norrbotten, och detta var en utlandssmitta. Än så länge har vi inget bekräftat fall av TBE-smitta som skett i Norrbotten.

Tabell över alla rapporterade smittsamma sjukdomar 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Atypiska mykobakterier	11	9	7	3
Campylobacter	123	125	118	110
Covid-19	21477	1219	543	219
Enterhemorrhagisk E.coli (EHEC)	2	5	18	11
Entamoeba histolytica	0	0	0	0
ESBL	225	247	254	335
ESBL Carba	4	6	6	11
Giardia	8	14	7	8
Gonorré	19	40	15	41
Harpest	22	39	39	10
Hepatit A	0	0	1	0
Hepatit B	15	19	13	10
Hepatit C	23	36	18	15
Hiv	17	5	16	7
Influensa A	676	265	162	614
Influensa B	19	34	36	49
Kikhosta	0	0	17	12
Klamydia	913	607	553	517
Legionella	4	10	2	4
Listeria	2	6	5	5
Methicillinresistenta S.aureus (MRSA)	50	87	55	96
Invasiva meningokocker	0	0	3	5
Invasiva pneumokocker	42	37	30	35
Penicillinresistenta pneumokocker	3	1	5	7
Salmonella	36	28	23	18
Shigella	0	5	15	11
Sorkfeber	87	58	16	23
Invasiv infektion med beta-hemolyserande grupp-A streptokocker	12	18	38	29
Syfilis	1	0	1	6
Tuberkulos	12	5	6	5
Vankomycinresistenta enterokocker (VRE)	0	2	0	1
Yersinia	6	2	12	2
Samtliga anmälningspliktiga sjukdomar	23840	2965	2062	2239

Frida Jakobsson

Smittskyddsläkare

Frida.jakobsson@norrboten.se

0920-28 49 38

Jonas Hansson

Bitr. smittskyddsläkare

jonas.hansson@norrboten.se

0920-28 36 19

Madelen Stillborg

Bitr.smittskyddsläkare

Madelen.stillborg@norrboten.se

076-146 14 25

Ann-Louise Svedberg-Lindqvist

Smittskyddssköterska

ann-louise.svedberg-lindqvist@norrboten.se

0920-28 36 09

Ulrika Brusén

Smittskyddssköterska

ulrika.brusen@norrboten.se

0920-28 32 93

Inga-Lill Josefsson

Smittskyddssekreterare

inga-lill.josefsson@norrboten.se

0920-28 36 16

